

سر مقاله

تفقه در دین که یکی از آشکارترین مصادیق دین‌شناسی و دین‌پژوهی می‌باشد، در دوره معاصر که دوره سیطره مفاهیم و دانش‌های مدرن است، نه تنها اهمیت خود را از دست نداده، بلکه با اقبال روزافزون به علوم انسانی و الهیات اسلامی بر اهمیت و اثرگذاری آن افزوده شده است.

قرآن کریم نخستین و مهم‌ترین منبعی است که توجه مسلمانان را به جایگاه مهم تفقه در دین معطوف کرده است. آیه شریفه ۱۲۲ سوره مبارکه توبه دین‌شناسی و دین‌پژوهی را بر گروهی از مسلمانان واجب کرده و از آنها خواسته که پس از شناخت عمیق دین، به آگاه‌سازی مردم بپردازند. در روایات معصومین علیهم‌السلام نیز بارها بر اهمیت نگاه دقیق و علمی به دین تأکید شده است.

تأیید

۱

امروزه با گسترش جمعیت مسلمانان جهان، دیگر احتمال بعیدی نیست که اسلام ظرف دهه‌های آینده به دین اول جهان تبدیل شود. اهمیت این مسأله از آن روست که با وجود گسترش رسانه‌های پیشرفته و فراگیر، نه تنها از اهمیت و تعداد مسلمانان کاسته نشده، بلکه اکنون اسلام دومین دین جهان است و خشونت‌های گسترده‌ای که به نام اسلام در جهان انجام می‌شود، مانعی برای گسترش اقبال به این دین خاتم نشده است.

این نسبت میان اسلام و رسانه را باید یکی از بزنگاه‌های کنونی و آتی دانست که می‌تواند روند کنونی گسترش دین اسلام در جهان را دچار چالش یا جهش کند. دومین منظر مهمی که باید در روند گسترش دین اسلام و نسبت آن با رسانه‌ها

لحاظ شود، جایگاه ویژه ترویج تشیع به عنوان جایگزین و بدیل جدی اسلام سلفی وهابی است که در دهه‌های گذشته با صرف بودجه هنگفت آل سعود و هم‌پیمانانش ترویج شده و اکنون منجر به خطر بزرگی برای حیات بشری شده است.

اگرچه توجه به رسانه‌های جدید از همان ابتدا مورد عنایت فقها و علمای شیعه قرار گرفته بود و رونق تاریخی انتشار نشریات حوزوی نجف در عصر مشروطه، نمونه دیرین و جدی این رویکرد زیرکانه است؛ اما به نظر می‌رسد که به نسبت سرمایه اجتماعی و فرصت تاریخی بزرگی که در نیم قرن گذشته در اختیار حوزه‌های علمیه قرار گرفته است، استفاده از رسانه‌های گوناگون با کاستی‌های جدی همراه بوده است.

در این میان برقراری ارتباط مستمر میان طلاب محقق و مدقق با رسانه‌ها برای انتقال آگاهی‌ها و آموزه‌های دینی دقیق و محققانه به توده‌های مختلف مردم از اهمیت بسیار ویژه‌ای برخوردار است. مؤسسات و مدارس تخصصی حوزوی که محل تعلیم و تربیت این بخش اثرگذار حوزوی هستند با آشنا کردن این طلاب با زبان و شیوه رسانه‌های حرفه‌ای می‌توانند گامی مهم در راستای رسالت قرآنی «انذار» که حاصل تفقه است بردارند.

مدرسه فقهی حضرت امام محمدباقر علیه السلام که سال‌هاست به تربیت فقهاء و محققین حوزوی اهتمام دارد؛ با انتشار نشریه «تاجتهد» کوشیده است که چنین امر خطیری را سامان دهد. اکنون در آغاز فصل جدیدی از فعالیت این نشریه، با سرمایه علمی گرانبهایی که حاصل سال‌ها تلاش استادان و طلاب نخبه این مرکز است، می‌خواهیم گام مهم دیگری برداریم. امیدواریم این نشریه بتواند زبان گویا و صالح نسلی باشد که می‌کوشد زمانه خود را بر مبنای عقلانیت اجتهادی منبعث از مبانی مکتب قرآنی اهل بیت علیهم السلام بسازد.

امید است با استعانت از خداوند متعال و استمداد از ارواح طیبه نبی گرامی صلی الله علیه و آله و ائمه اطهار علیهم السلام گامهایی هرچند کوچک در این مسیر طولانی برداشته شود.

والحمد لله رب العالمین

مدیر مسئول